

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ.42/2018(92))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA Κύπρου»

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Αυγούστου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Αγγελικής Λαζάρου, Μαρίας Κούσιου, Ισίδωρου Κολώτα, Τάσου Κυρμίτση και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση του **κανονισμού 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) ο οποίος αναφέρει:

«Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σε αναφορές ή θέματα με κεντρικό αντικείμενο το σεξ και ανάλογες μεταδόσεις τέτοιων δραστηριοτήτων σε ρεπορτάζ που ενσωματώνονται σε δελτία ειδήσεων, ενημερωτικές εκπομπές ή εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows), λαμβάνουν υπόψη την τοποθέτηση της εν λόγω εκπομπής είτε εντός είτε εκτός οικογενειακής ζώνης και κάμνουν τις αναγκαίες αναπροσαρμογές».

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **18.6.2018** έθεσε ενώπιον του οργανισμού την διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δέκα πέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριασμού της κύρωσης.»

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού εκτίθεται πιο κάτω:

1. Στις **11.3.2018**, μεταξύ των ωρών **20:35 – 20:40**, εντός οικογενειακής ζώνης, ο Τηλεοπτικός Οργανισμός «**ALPHA Κύπρου**» μετέδωσε ρεπορτάζ στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, το οποίο είχε ως κεντρικό θέμα το σεξ χωρίς να ληφθεί υπόψη η τοποθέτηση του εντός οικογενειακής ζώνης και χωρίς να γίνουν οι αναγκαίες αναπροσαρμογές, κατά παράβαση **κανονισμού 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια ρεπορτάζ που αφορούσε στην σεξουαλική κακοποίηση ζώων μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Παρουσιαστής: *Χειροπέδες σε 61χρονο κτηνοβάτη πέρασε η αστυνομία. Ο δράστης κακοποιούσε σεξουαλικά τα πρόβατα μάντρας στη Χοιροκοιτία. Ο ιδιοκτήτης τοποθέτησε κρυφές κάμερες μετά από περίεργη συμπεριφορά των ζώων του. Εμβρόντητος είδε τον 61χρονο, όχι μόνο να προχωρά στις αποτρόπαιες πράξεις αλλά να και να τις βιντεοσκοπεί.*

Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφεται: **ΣΥΛΛΗΨΗ ΚΤΗΝΟΒΑΤΗ - 61ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΟΠΟΙΟΥΣΕ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ ΖΩΑ ΣΤΗ ΧΟΙΡΟΚΟΙΤΙΑ**

Προβάλλονται γενικά πλάνα.

Εκφώνηση: *Άφωνη η κοινή γνώμη από το νέο πρωτοφανές περιστατικό που ήρθε στο φως μετά από καταγγελία ιδιοκτήτη που διατηρεί κτηνοτροφική μονάδα στη Χοιροκοιτία .*

Στο κέντρο της οθόνης αναγράφεται: **ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΑ ΖΩΑ**

Εκφώνηση: *Η περίεργη αλλαγή στη συμπεριφορά των ζώων και συγκεκριμένα προβάτων πρόδωσε τις ανώμαλες πράξεις 61χρονου κτηνοβάτη. Ο Ιδιοκτήτης μην μπορώντας να αντιληφθεί τι ακριβώς γινόταν τοποθέτησε κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης στο υποστατικό. Εμβρόντητος είδε τον 61χρονο να εμφανίζεται φορώντας κράνος με φακό και να ικανοποιεί τις αρρωστημένες ορέξεις του κακοποιώντας σεξουαλικά ζώα. Μάλιστα το κλειστό κύκλωμα τον δείχνει να καταγράφει τις πράξεις του. Η αστυνομία διενεργώντας έρευνες αναγνώρισε και εντόπισε τον 61χρονο, κάτοικο Δαλίου, ο οποίος και συνελήφθη. Ανακρινόμενος, παραδέχθηκε τις πράξεις του. Όσον αφορά τα ζώα της κτηνοτροφικής*

μονάδας , εξετάστηκαν από κτηνίατρο ο οποίος διαπίστωσε ότι υπέστησαν σεξουαλική κακοποίηση από άνθρωπο . Ο κτηνοβάτης δρούσε συστηματικά για έξι περίπου μήνες και συγκεκριμένα από τον Σεπτέμβριο του 2017 μέχρι και σήμερα, Κατηγορήθηκε γραπτώς και αφέθηκε ελεύθερος για να κλητευθεί αργότερα ενώπιον δικαστηρίου.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Γαστών Χατζηαναστασίου ημερομ. 26.6.2018, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Ο Οργανισμός δεν αιτήθηκε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης. Αντίγραφο της επιστολής επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **11.3.2018**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «ALPHA Κύπρου», στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων μετέδωσε, μεταξύ των ωρών **20:35-20:40**, εντός της οικογενειακής ζώνης, ρεπορτάζ που αφορούσε σε είδηση που είχε ως κεντρικό αντικείμενο το σεξ (κτηνοβασία), χωρίς να λάβει υπόψη την τοποθέτηση του εν λόγω προγράμματος και χωρίς να γίνουν οι απαραίτητες αναπροσαρμογές καθώς μεταδόθηκαν αρκετά περιγραφικές λεπτομέρειες για την δράση του κατηγορούμενου.

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του Οργανισμού, η Αρχή διαβεβαιώνει τον οργανισμό ότι δεν του αποδίδει πρόθεση να «μεταδώσει και να επιβάλει θεματολογία η οποία δύναται να προκαλέσει». Εντούτοις η μη πρόθεση δεν ακυρώνει την πράξη της μετάδοσης του εν λόγω ρεπορτάζ με τον τρόπο που μεταδόθηκε.

Ωστόσο, η Αρχή χαιρετίζει τόσο την εκφρασθείσα μεταμέλεια του Οργανισμού όσο και την δέσμευση του για πιο αυστηρούς ελέγχους στο μέλλον ώστε να μην παρατηρηθούν παρόμοια φαινόμενα.

Η Αρχή θα ήθελε ωστόσο να υπογραμμίσει προς αποφυγή παρερμηνειών ότι επ' ουδενί επιθυμεί να σταθεί τροχοπέδη στην ελευθερία της έκφρασης και στο δικαίωμα των δημοσιογράφων να αξιολογούν τα γεγονότα και να αποφασίζουν για το ποιες ειδήσεις θα μεταδώσουν. Τουναντίον, είναι σθεναρός υποστηρικτής της, όταν αυτή ασκείται εντός των πλαισίων που επιτρέπει η Νομοθεσία περί ραδιοτηλεόρασης.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο άρθρο 19 (1) και (2) αναφέρει:

1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.

2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μια σύγχρονη, δημοκρατική κοινωνία. Παρόλ' αυτά υπογραμμίζει και την αρχή του σεβασμού του τηλεθεατή/ακροατή αλλά και την ευθύνη του οργανισμού να διασφαλίζει ότι το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδει είναι εντός των πλαισίων που καθορίζει η Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Εξάλλου, το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτο. Ένας από τους περιορισμούς που προβλέπει το Σύνταγμα είναι η εξασφάλιση άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και/ή τηλεοπτικού οργανισμού, η οποία χορηγείται κάτω από νόμιμους όρους και αιρέσεις, εν αντιθέσει με την έκδοση των έντυπων μέσων όπου δεν προβλέπεται αντίστοιχος περιορισμός.

Συγκεκριμένα, οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 του Συντάγματος είναι οι εξής (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

4. Η κατάσχεσις εφημερίδων ή άλλων εντύπων δεν επιτρέπεται άνευ εγγράφου αδείας του γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας, ήτις δέον να επικυρωθή δι' αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου εντός εβδομήκοντα δύο ωρών το βραδύτερον, εν περιπτώσει δε μη επικυρώσεως αίρεται η κατάσχεσις.

5. Ουδέν εκ των διαλαμβανομένων εις το παρόν άρθρον εμποδίζει την Δημοκρατίαν ν' απαιτή την έκδοσιν αδείας ή λειτουργίας επιχειρήσεων ραδιοφωνικών ή κινηματογραφικών ή τηλεοράσεως.

Η Αρχή, ως Διοικητικό Όργανο, ασκεί έλεγχο έτσι ώστε όλες οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας, να είναι σύμφωνες με την κείμενη Νομοθεσία.

Καταληκτικά, η Αρχή θέλει να επαναλάβει και να κάνει σαφές ότι σε καμία περίπτωση δεν θεωρεί ότι αυτή καθεαυτή η μετάδοση της συγκεκριμένης είδησης συνιστά παράβαση της νομοθεσίας, αλλά θεωρεί ότι η προπαρασκευή, η ώρα και ο τρόπος μετάδοσης της εν λόγω είδησης είναι που βρίσκονται εκτός των πλαισίων της νομοθεσίας. Από την στιγμή που η μετάδοση γίνεται εντός οικογενειακής ζώνης, ο/η δημοσιογράφος που προετοίμασε την είδηση όφειλε να δώσει περισσότερη προσοχή έχοντας υπόψη το ενδεχόμενο να παρακολουθούν και ανήλικοι.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του **κανονισμού 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δέκα (10) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ.42/2018(92))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΛΦΑ Κύπρου»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Δεκεμβρίου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφόντος Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Μαρίας Κούσιου, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **29 Αυγούστου 2018**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του **κανονισμού 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) ο οποίος αναφέρει:

«Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σε αναφορές ή θέματα με κεντρικό αντικείμενο το σεξ και ανάλογες μεταδόσεις τέτοιων δραστηριοτήτων σε ρεπορτάζ που ενσωματώνονται σε δελτία ειδήσεων, ενημερωτικές εκπομπές ή εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows), λαμβάνουν υπόψη την τοποθέτηση της εν λόγω εκπομπής είτε εντός είτε εκτός οικογενειακής ζώνης και κάμνουν τις αναγκαίες αναπροσαρμογές».

Η Αρχή, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. 28.9.2018, κοινοποίησε στον οργανισμό την απόφαση της ημερομ. 29.8.2018, και τον κάλεσε, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δέκα (10) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Γαστών Χατζηαναστασίου, ημερομ. 5.10.2018 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'), υπέβαλε, τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις/ εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην προαναφερθείσα επιστολή του οργανισμού, ημερομ. 5.10.2018 η Αρχή σημειώνει τα ακόλουθα:

Όσον αφορά τις θέσεις του οργανισμού ότι δεν είχε «*πρόθεση να μεταδώσει και να επιβάλει θεματολογία η οποία δύναται να προκαλέσει, καθότι απότερος σκοπός μετάδοσης του εν λόγω ρεπορτάζ (...) ήταν να ενημερώσει τους τηλεθεατές για το τι ακριβώς συνέβη αναφορικά με το περιστατικό κτηνοβασίας (...) καθώς και να υπερθεματίσει και να καταδικάσει το αποτρόπαιο της πράξης*», η Αρχή παραπέμπει στην απόφαση της ημερομ 29.8.2018 όπου τοποθετείται για το εν λόγω θέμα (σελίδα 3).

Η Αρχή επιθυμεί να εκφράσει την ικανοποίησή της για το περιεχόμενο της επιστολής του Οργανισμού καθώς διαφαίνεται ότι έχει αντιληφθεί την σοβαρότητα της εν λόγω παράβασης και χαιρετίζει την γραπτή δέσμευση του ότι ο Οργανισμός θα είναι πολύ πιο προσεκτικός στο μέλλον.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κύρωσης, τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα **των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό κύρωση ως ακολούθως:**

Για την παράβαση του **κανονισμού 33(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) που έγινε στις **11.3.2018, επιβάλει το διοικητικό πρόστιμο των €250** καλώντας τον οργανισμό να είναι πολύ πιο προσεκτικός στο μέλλον όσον αφορά τον χειρισμό τέτοιων θεμάτων.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€250** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου